

Yliopistokirjastojen rooli avoimen tieteen edistäjänä

Kimmo Tuominen, puheenjohtaja, Suomen yliopistokirjastojen
neuvosto / ylikirjastonhoitaja, Helsingin yliopiston kirjasto

Kirjastoverkkopäivät 21.10.2015

Yliopiston strategia

Tietosuoja ja tietoturva

EU:n ja OECD:n vaatimukset

Tutkimusdata rahoitusindikaattoriksi

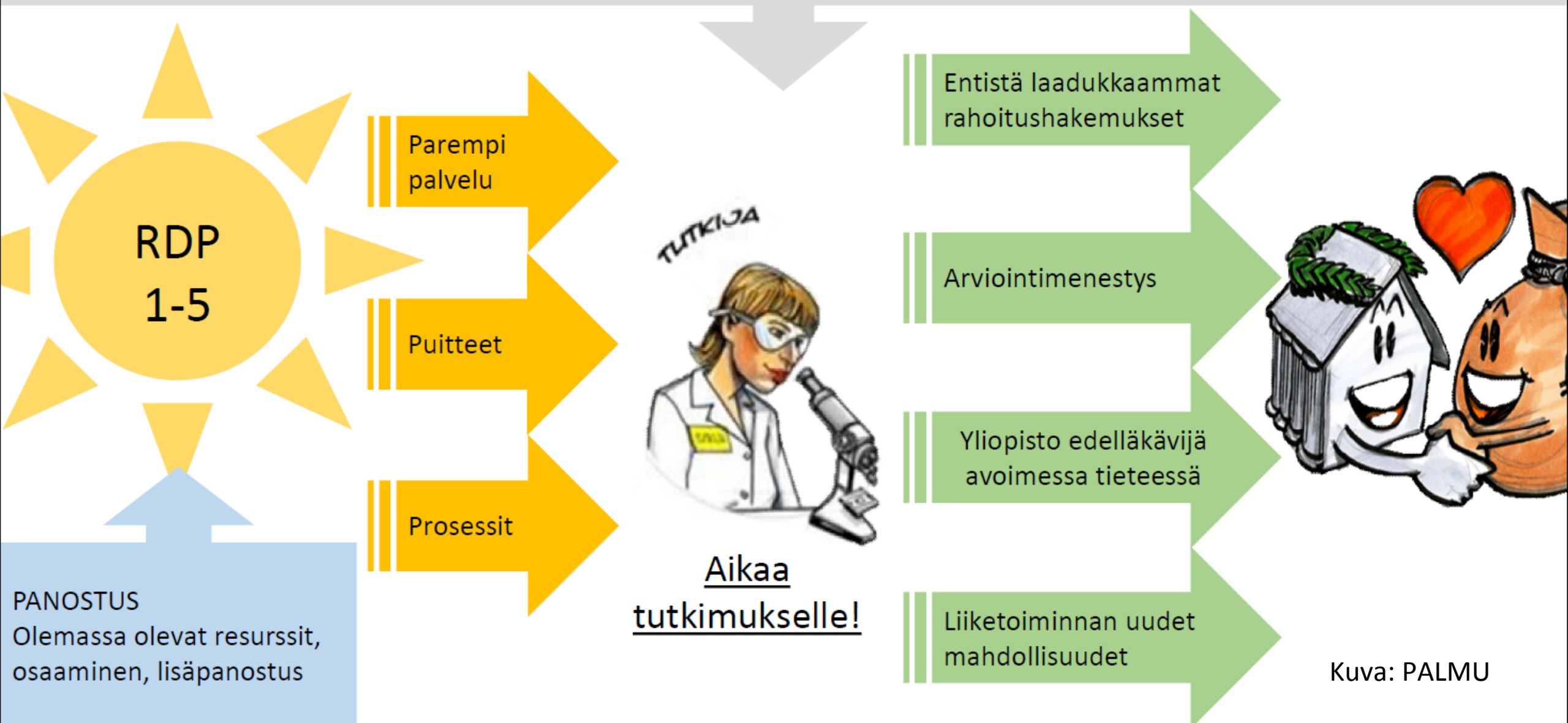
Datapolitiikka

Valtion strategia datan avoimuudesta

OKM: Avoin tiede ja tutkimus

Tutkimusrahoittajat

Arvioinnit

Esityksen rakenne

- Avoin tiede SYN:in (Suomen yliopistokirjastojen neuvoston) strategiassa
- Avoin tiede yliopistokirjastojen kannalta (esimerkkinä Helsingin yliopiston kirjasto)
- Kansainvälisiä näkökulmia (EU-hankkeet, LERU, Utrecht, jne.)

Suomen yliopistokirjastojen neuvoston strategia vuosille 2013—2017

- **MISSIO:** Neuvoston tehtävä on tukea ja kehittää yliopistokirjastoja tutkimusta ja opetusta edistävinä asiantuntijaorganisaatioina. Neuvosto on yhteistyöverkosto, jossa jaetaan osaamista ja hyviä käytäntöjä, sekä koordinoidaan yhteisiä hankkeita, selvityksiä ja kannanottoja.
- **VISIO:** Uutta luova yliopistokirjasto – osaavaa kumppanuutta Suomen tieteen menestykseksi!
- **STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT:** 1) Työhyvinvointi, osaamisen kehittäminen ja verkostoituminen, 2) Toimintojen ja prosessien rakentava uudistaminen, 3) Innovatiiviset tietopalvelut suomalaisen tutkimuksen ja korkeakouluopiskelun menestykseksi

SYNin päivitetty strategia

- Strateginen tavoite 3: Innovatiiviset tietopalvelut suomalaisen tutkimuksen ja korkeakouluopiskelun menestykseksi
- Tämän alla avoimeen tieteeseen liittyvinä kriittisinä menestystekijöinä:
 - Integroituminen tutkimusprosesseihin
 - Tieteellisen julkaisuprosessin edistäminen ja tukeminen

SYNin strategia: integroituminen tutkimusprosesseihin

- Tavoite: Tutkimuksen/tutkimushankkeiden tiedonhallintasuunnitelmia koskevan tietämyksen hankkiminen
 - Mittari: Kirjaston roolin määrittely tutkimuksen tiedonhallintasuunnitelmissa
- Tavoite: Kirjaston roolin hahmottaminen tutkimusdatan hallinnassa
 - Mittari: Tutkimusdatan hallintaprosessit selkeitä

SYNin strategia: Tieteellisen julkaisu-prosessin edistäminen ja tukeminen

- Tavoitteet:
 - Seurataan aktiivisesti kansainvälistä kehitystä
 - Seurataan ja edistetään ATT-hanketta
- Mittari: Rinnakkaistallennusten määrä yliopistoissa

Strategiasta käytäntöön: Tuuli-projekti

- Tuuli-projekti 2015 - 16
 - Työkalu tutkimuksen datanhallinnan suunnittelun tueksi
 - Tuotetaan valittuun työkaluun
 - kotimaassa yleisimmin tarvittavat tutkimusdatan hallintasuunnitelmapohjat
 - tarvittavat ohjeet, linkitykset ja yhteystiedot olemassa oleviin tukipalveluihin
 - Osa ATT-hanketta ja hankkeen tuottamaa kansallista palveluinfrastruktuuria

Tutkimuksen tuen verkosto (SYN)

- Tehtävät ja tavoitteet
 - kuvata ja tuottaa kirjastojen tutkimukselle antamaa tukea
 - toiminnan alkuvaiheessa paneutua erityisesti tutkimuksen arvioinnin palveluihin, mm. bibliometriikkaan
 - bibliometrinen ja julkaisuihin pohjautuvien arviointipalvelujen terminologian käytön selkiennyttäminen ja yhtenäistäminen
 - jakaa tietoa tutkimuksen arvioinnista, julkaisemisesta, bibliometriikasta ja tutkimusdatasta
 - edistää bibliometrinen menetelmien osaamista (koulutus) ja tieteellisten kirjastojen yhteistyötä tutkimuksen tuen palveluissa
 - seuraa kansallista ja kansainvälistä kehitystä aihealueilla
 - yhteistyö STKS:n tutkijapalveluiden työryhmän kanssa.

Kirjastot ja OA-julkaiseminen: esimerkkinä Helsingin yliopiston kirjasto

- Green OA: Helsingin yliopiston rinnakkaistallennusvelvoite tutkimusartikkeleille
- Rinnakkaistallennus TUHATin avulla, artikkelit esillä Heldassa
- OA-väitöskirjat E-thesiksessä (Heldan E-thesis-kokoelmassa)
- OA-tallennusta mm. arXiviin
 - Helsingin yliopiston kirjasto osallistuu arXivin tukiohjelmaan 2013-2017; edustus Member Advisory Boardissa
- Gold OA: Helsingin yliopiston kirjasto hallinnoi joitakin OA-rahavirtoja
 - Esim. Royal Society of Chemistryn kirjaston kautta jaetut Gold for Gold -kirjoittajasetelit

Kirjastot ja OA-julkaiseminen: esimerkkinä Helsingin yliopiston kirjasto

- Avoimia tutkimusjulkaisuja koskevan tiedon tuottaminen
 - Kirjasto tuottaa OKM:lle ja yliopistolle julkaisujen vuosiraportteja, joissa mukana myös tiedot yliopistossa tapahtuneesta Open Access -julkaisemisesta

Kirjastot OA-julkaissminen: esimerkkinä Helsingin yliopiston kirjasto

- Kirjasto tukee yliopistoa avoimen tieteen ja yliopiston OA-mandaatin toteuttamisessa koulutuksen, viestinnän ja oppaiden avulla
 - Rinnakkaistallennukseen liittyvä ohjeistus
 - Kirjasto järjestää kansainvälisen OA-viikon tapahtuman, tänä vuonna Open Science Workshop 20.10.
 - Erityyppisiä Open Access -osioita on sisällytetty tiedonhallinnan koulutuksiin, ml. kaikkien tutkijakoulujen tiedonhallinnan kurssit
 - openaccess-info@helsinki.fi -palvelusähköpostiosoitteen hoitaminen

Tiedelehtipaketteihin liittyvät neuvottelut ja Open Access

- Yliopistot, ammattikorkeakoulut ja tutkimuslaitokset ovat valmistautumassa sopimusneuvotteluihin suurten tiedekustantajien kanssa (FinELib-konsortio)
- Tavoitteena on neuvottelutulos, joka ottaa huomioon suuntauksen kohti tieteellisen tiedon avointa saatavuutta

Mikä PASTEUR4OA on?

- Open Access Policy Alignment Strategies for European Union Research
- <http://www.pasteur4oa.eu/>
- EU:n projekti FP7-puiteohjelmassa, 30 kk, vuodet 2015-2016, 33 maata mukana

“PASTEUR4OA will help develop and/or reinforce open access strategies and policies at the national level and facilitate their coordination among all Member States. It will build a network of centres of expertise in Member States that will develop a coordinated and collaborative programme of activities in support of policymaking at the national level under the direction of project partners.”

ROARMAP

- Rekisteri avoimien julkaisuarkistojen mandaateista ja arkistointipolitiikoista
- Kartoittaa yliopistojen, tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoittajien julkaisemisen OA-mandaattien määrän kasvua
- The Registry of Open Access Repositories Mandatory Archiving Policies (ROARMAP) is a searchable international registry charting the growth of open access mandates adopted by universities, research institutions and research funders that require their researchers to provide open access to their peer-reviewed research article output by depositing it in an open access repository.
- <http://roarmap.eprints.org/>

Käytännössä

- **Key Nodes** – kansalliset yhteyshenkilöt jokaisessa maassa
- Suomessa Iris Tahvanainen, Lappeenrannan teknillisen yliopiston kirjasto
- Suomessa yhteistyössä ATT-hankkeen ja OpenAIRE:n kanssa
- Yhdyshenkilö kartoittaa kansalliset toimijat, joille tarjotaan osallistuminen seminaareihin (2 krt, projektin tuella)
- Key Node tuottaa tietoa Suomen OA-tilanteesta projektille
- Projektissa tuotetaan tiedotusmateriaalia, selvityksiä ym.

The OpenAIRE2020 project

- Horizon2020 project: H2020-EINFRA-2014-1
- Project: 643410
- Project type: Research and Innovation
- Start date: 1.1.2015
- Duration: 42 months (-30.6.2018)
- Total budget: 13 132 500 € (4 mi are targeted towards the FP7 post grant gold OA pilot)
- Funding from the EC: 13 000 000 €
- 50 partners
- Project coordinator: Mike Chatzopoulos, University of Athens, Greece
- Previous projects DRIVER, DRIVER-II, OpenAIRE and OpenAIREplus

OpenAIRE2020 NOADs

Network: The National Open Access Desks (NOADs)

- Will mobilise activities to collect H2020 project outputs
- Will support researchers and institutions to plan and carry out effective research data management
- Reach out to researchers and projects for H2020 compliance
- Reach out to publication and data repositories and CRISs, to become compliant with OpenAIRE guidelines
- Contact national policy makers for OA policy alignment
- Work with research libraries to promote take up of the EC's OA mandate and the Open Research Data Pilot
- Finnish NOAD: **Helsinki University Library, Mr. Pauli Assinen, pauli.assinen 'at' helsinki.fi**

Christmas is over. Research funding should go to research, not to publishers!

12 October 2015

Nowadays, European universities pay publishers significant parts of their university budget. Hundreds of millions of euro's. Money which is not directly spent on research and education, even though it is largely taxpayers' money. As Harvard University already [denounced in 2012](#), many large journal publishers have rendered the situation "fiscally unsustainable and academically restrictive", with some journals costing as much as \$40,000 per year (and publishers drawing profits of 35% or more). If one of the wealthiest universities in the world can no longer afford it, who can? It is easy to picture the struggle of European universities with tighter budgets. In addition to subscription costs, academic research funding is also largely affected by "Article Processing Charges" (APC), which come at an additional cost of €2000/article, on average, when making individual articles Gold Open Access. Some publishers are in this way even being paid twice for the same content ("double dipping").

Is this how the EU envisions access to the results of academic research?

➤

We've written a Declaration
to improve Knowledge
Creation in the Digital Age.
[Sign it.](#)

Image by Sebastien Wiertz, CC-BY.

The Hague Declaration aims to foster agreement about how to best **enable access** to facts, data and ideas for **knowledge discovery** in the Digital Age. By removing barriers to accessing and analysing the wealth of data produced by society, we can **find answers to great challenges** such as climate change, depleting natural resources and globalisation.

205Organisations
signed**446**People
signedAdd your
signature

Recent Tweets

Hague Declaration

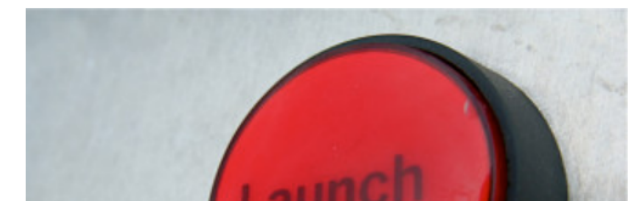
4 days ago

Blogpoll: towards a Text & Data Mining
exception in EU copyright law?
kluwercopyrightblog.com/2015/09/07/blo... via
[@WoltersKluwerBlogs](https://twitter.com/WoltersKluwerBlogs)

The Story of the Declaration

Official Launch, 6th May

Repository Content

Repository
Interoperability

Support & Training

Repository
Observatory

Advocacy &
Leadership

Working Group –
developing a blueprint for
global interoperability of
open access repository
networks

Aligning Repository
Networks across
regions

Statement against

Statement against Elsevier's sharing policy

Organizations around the world denounce Elsevier's new policy that impedes open access and sharing

On April 30, 2015, Elsevier **announced** a new sharing and hosting policy for Elsevier journal articles. This policy represents a significant obstacle to the dissemination and use of research knowledge, and creates unnecessary barriers for Elsevier published authors in complying with funders' open access policies. In addition, the policy has been adopted without any evidence that immediate sharing of articles has a negative impact on publishers subscriptions.

Despite the claim by Elsevier that the policy advances sharing, it actually does the opposite. The policy imposes unacceptably long embargo periods of up to 48 months for some journals. It also requires authors to apply a "non-commercial and no derivative works" license for each article deposited into a repository, greatly inhibiting the re-use value of these articles. Any delay in the open availability of research articles curtails scientific progress and places unnecessary constraints on delivering the benefits of research back to the public.

Furthermore, the policy applies to "all articles previously published and those published in the future" making it even more punitive for both authors and institutions. This may also lead to articles that are currently available being

COAR as a global repository network provides effective support to our University's research and researchers increasing the impact of their research output, by increasing its visibility.

—Konstanze Söllner, Library Director,
Friedrich-Alexander University
Erlangen-Nürnberg, October 2014

University of Nairobi's membership to COAR is a milestone in its effort to increase the visibility and impact of its research outputs as well as enhancing its collaboration with the global research community and will act as an impetus to other institutions at the national and regional level to promote the open access initiative.

—Agatha N. Kabugu, Deputy Director
(Planning), University of Nairobi
Library and Information Services, June

Utrecht University Library Open Access Journals

'Uopen Journals' supports ambitious researchers and starting editorial boards in publishing academic open access journals. With the help of this platform, our strategic publishing advice and practical management support, boards can strengthen their journals and let them grow.

Within the boundaries of our **incubator model** our team offers **tools and expertise** in editorial workflow, business models, marketing, sustainable archiving and other domains. As part of **Utrecht University Library**, Uopen Journals assists Utrecht University related academics while contributing to the global open access movement. So far we have supported over 25 peer-reviewed journals.

Recent Activity

< previous

next >

Uopen Journals

@UopenJournals

[Follow](#)

"Once you start using it you will discover the value..."
(We would just add 'strategically') ow.ly/SBxpN
[#socialmedia](#) [#academia](#)

10:30 AM - 24 Sep 2015

Top 5 social media platforms for research development

Social media outlets are becoming essential for academia, not just for the promotion of research but for research development as well.

Featured Journals

[All Journals](#)

Latest News

[View more news](#)

07

September

Latest Open Access newsletter from VSNU

The Association of universities in the Netherlands keeps track of all major Open Access developments in the Netherlands and

Avoimen tieteen esteistä

- Kansainvälinen ja kansallinen tekijänoikeussäätely (TDM, embargot, jne.)
- Rinnakkaistallennuksen velvoitteista huolimatta suuri osa mahdollisista julkaisuista jää tallentamatta (ratkaisuja etsitään Jyväskylän ja Itä-Suomen yliopiston kirjaston sekä Hankenin ATT-projekteissa)
- Avoimeen tutkimusdataan liittyvät käytännöt vasta muotoutumassa
- Tiedekustantajien linjaukset
- Gold OA:n vaatimat taloudelliset resurssit

Seuraa SYNin toimintaa

- Kesäkuussa julkistetut uudet verkkosivut <http://yliopistokirjastot.fi/> - myös SYNin blogi siirretty uusien verkkosivujen yhteyteen
- Facebook <https://www.facebook.com/yliopistokirjastojenneuvosto/>

